

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

П Р А В И Л Н И К
о студирању на докторским студијама
и стицању звања доктора наука
Универзитета у Источном Сарајеву

Мај, 2012. године

На основу члана 64. став 2. тачка в) Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ број: 73/10 и 104/11) и члана 34. Статута Универзитета у Источном Сарајеву, а у складу са Смјерницама Савјета за развој високог образовања и осигурање квалитета за израду Правилника о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука на универзитетима у Републици Српској од 01.10.2008. године, Сенат Универзитета на IX сјединици одржаној дана 16.05.2012. године, донио је

П Р А В И Л Н И К

о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука Универзитета у Источном Сарајеву

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се организација трећег циклуса студија (докторских студија), упис на докторске студије, трајање наставе, предавања и истраживања у оквиру лиценцираног студијског програма докторског студија, реализација и вредновање студија, поступак пријављивања, оцјене и одбране докторске дисертације, стицање научног звања доктора наука, промоција доктора наука, поступак преиспитивања докторске дисертације и друга питања од значаја за студије трећег циклуса које организује и изводи Универзитет у Источном Сарајеву (у даљем тексту: Универзитет).

Члан 2.

Докторске студије (студије трећег циклуса) су студије трећег степена високог образовања.

Члан 3.

Универзитет и факултети/академије у саставу Универзитета организују и изводе докторске студије из претходног члана у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Источном Сарајеву, лиценцираним академским студијским програмима докторских студија, овим Правилником и другим општим актима Универзитета.

Члан 4.

(1) Докторски студиј треба да садржи студијске програме из више научних области.

(2) Универзитет организује докторске студије из акредитованих академских студијских програма у складу са овим Правилником о студирању који се заснива на Европском систему преноса и акумулације бодова (ECTS).

(3) Акредитовани студијски програм на основу којег се изводе докторске студије може бити из било које научне области у оквиру једног или више научно-образовних поља, односно образовно-умјетничких поља, заступљених у оквиру првог и другог циклуса студија на Универзитету.

(4) Универзитет може да учествује у реализацији докторских студија организованих од стране других универзитета.

Члан 5.

(1) Докторске студије се изводе на једном од језика конститутивних народа Босне и Херцеговине.

(2) Дио наставе може се изводити и на једном од страних језика, уколико то захтјева природа студијског програма.

II ОРГАНИЗАЦИЈА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Члан 6.

(1) Студије трећег циклуса организују се након другог циклуса академских студија и трају 3 године (6 семестара).

(2) Докторске студије у трајању из претходног става студент не мора реализовати у континуитету.

(3) Студије из претходног става вреднују се са 180 ECTS бодова, односно сваки од семестара вреднује се са 30 ECTS бодова.

Члан 7.

Студијски програм докторских студија по правилу обухвата:

1. предавања и друге облике наставног рада у трајању од 2 семестра и
2. истраживање из одговарајуће научне области у трајању од 4 семестра.

Члан 8.

(1) Универзитет организује докторске студије самостално или као заједнички програм са другим универзитетима и институтима у земљи и иностранству, уз издавање заједничке дипломе.

(2) Када Универзитет организује докторске студије у сарадњи са институтом или другом високошколском установом, међусобни односи се уређују уговором који нарочито садржи: услове и обезбјеђење кадрова, простора, опреме, лабораторије, наставне, стручне, научне и друге литературе, услове за ангажовање наставника и других лица која учествују у настави и који дају стручну подршку у организацији докторских студија, финансијске обавезе и друга питања од значаја за уговорне стране.

Члан 9.

Надлежна тијела у организацији и спровођењу програма докторских студија су:

1. Сенат Универзитета
2. Комисија за докторске студије Универзитета у Источном Сарајеву
3. Наставно-научно вијеће факултета, односно наставно-умјетничко вијеће академије
4. Наставно-научно вијеће докторских студија
5. Руководилац докторског студија

Члан 10.

(1) Надлежности Сената Универзитета и наставно-научног вијећа факултета, односно наставно-умјетничког вијећа академија утврђене су Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Источном Сарајеву.

(2) У оквиру организације и провођења докторских студија Сенат Универзитета и вијеће факултета/академија дужни су да поступају у складу са актима из претходног става, овим Правилником и другим општим актима Универзитета.

(3) Надлежности Комисије за докторске студије Универзитета у Источном Сарајеву су:

- координира и прати реализацију свих студијских програма трећег циклуса студија на Универзитету у Источном Сарајеву;
- координира послове интердисциплинарних студија;
- одређује прецизније критерије за упис студената са нематичних студијских програма;
- утврђује критерије за упис на мултидисциплинарне студије;
- обавља и друге послове који се односе на организовање и извођење свих студијских програма трећег циклуса студија на Универзитету у Источном Сарајеву.

(4) Наставно-научно вијеће докторских студија чине наставници који изводе наставу на докторским студијама.

(5) Надлежности наставно-научног вијећа докторских студија су:

- припрема студијски програм докторских студија;
- предлаже одговорне наставнике за извођење студијског програма;
- организује и непосредно прати реализацију свих облика наставе на докторским студијама;
- координира рад наставника који изводе студијски програм и контролише реализацију плана извођења наставе;
- учествује у организовању и спровођењу активности и мјера за контролу квалитета које се предузимају у складу са општим актима Универзитета;
- обавља и друге послове у вези организовања и извођења докторских студија.

(6) Руководилац докторских студија координира активности током припреме и реализације одговарајућег студијског програма.

III УПИС НА ДОКТОРСКИ СТУДИЈ

Члан 11.

(1) Право пријаве на конкурс за упис на докторски студиј на Универзитету у Источном Сарајеву имају кандидати који испуњавају сљедеће услове:

1. Завршене дипломске академске студије са најмање 300 ECTS бодова са просјечном оцјеном од најмање 8,00 и на првом и на другом циклусу студија; знање једног страног језика и испуњеност других услова у зависности од научне области;

2. Стечено високо образовање по ранијим важећим прописима у трајању од најмање 10 (семестара) што одговара 300 ECTS бодова и просјечном оцјеном 8,00 на наведеним студијама; знање једног страног језика и испуњеност других услова у зависности од научне области;

3. Завршене последијепломске-магистарске студије за академски назив магистра по раније важећим прописима у законом утврђеном року са просјечном оцјеном од најмање 8,00; знање једног страног језика и испуњеност других услова у зависности од научне области;

4. Завршен специјалистички студиј по раније важећим прописима, уз обавезу полагања разлике предмета; просјечна оцјена најмање 8,00; знање једног страног језика и испуњеност других услова у зависности од научне области.

(2) Право уписа на докторске умјетничке студије на Академији ликовних умјетности Требиње и Музичкој академији Источно Сарајево имају кандидати који су завршили одговарајуће дипломске студије са најмањом просјечном оцјеном 9,00 на мастер студијама и оцјеном 10,00 из главног стручног предмета и који положе пријемни испит.

Члан 12.

(1) Упис на докторске студије врши се на основу јавног конкурса који објављује Универзитет најкасније 60 дана прије почетка наставе.

(2) Конкус се објављује у најмање једном дневном листу доступном на територији БиХ и веб страници Универзитета.

(3) Конкурс садржи: услове за упис на докторски студиј; попис потребних докумената; врсте знања, склоности и способности које се провјеравају при упису на докторске студије, као и начин те провјере (уколико је предвиђено полагање пријемног испита); рокове за подношење пријаве за упис, рокове пријемног испита, рокове за упис, критерије на основу који се врши рангирање кандидата и друга обавјештења од значаја за пријављивање и упис на докторске студије.

Члан 13.

Поступак избора и уписа кандидата на докторске студије спроводи Конкурсна комисија коју именује наставно-научно вјеће докторских студија за сваки студијски програм.

Члан 14.

(1) Заинтересовани кандидати за упис подnose захтјев (пријаву) и прилажу документа предвиђена конкурсом.

(2) Уколико је кандидат завршио студије I и II циклуса, односно основне додипломске и послједипломске – магистарске студије у иностранству потребно је извршити нострификацију диплома, са изузетком диплома стечених у Републици Србији које сходно Споразуму о узајамном признавању документа у образовању и регулисању статусних питања ученика и студента („Службени гласник РС“ број:79/05) не подлијежу обавези нострификације.

Члан 15.

(1) У случају да је кандидат завршио студијски програм I и II циклуса студија који припада другој области у односу на студијски програм који жели да упише на III циклусу студија, или је завршио основне и магистарске студије по старом “неболоњском” наставном плану и програму на Универзитету у Источно Сарајево или неком од других Универзитету у земљи или иностранству, потребно је спровести поступак утврђивања еквивалентног броја ECTS бодова.

(2) Вођење поступка еквиваленције повјерава се комисијама које одређује научно-наставно, односно наставно –умјетничко вијеће факултета/академије за сваки студијски програм. Комисија има предсједника, а у свом раду може тражити помоћ и мишљење наставника који нису чланови комисије.

Члан 16.

(1) За сваки предмет из наставног плана студијског програма I и II циклуса исказује се процентуална еквивалентност на основу података добијених из једног или више наставних предмета који се налазе у наставном плану и програму подносиоца захтјева. Ови предмети се наводе у посебној колони са оцјењеним процентним учешћем у исказаној еквивалентности. Процентно исказивање се по правилу врши са кораком 5%.

(2) На основу процентне вриједности добијене у складу са претходним ставом овог члана, прерачунава се еквивалент ECTS бодова за сваки предмет из наставног плана студијског програма I и II циклуса (заокружено на двије децимале).

(3) Еквивалент ECTS бодова за изборне предмете врши се узимајући у обзир предмет (предмете) из наставног плана и програма подносиоца захтјева који су најповољнији за кандидата. При томе се води рачуна да било који предмет из наставног плана и програма подносиоца захтјева може учествовати у процентуалној еквивалентности са највише 100%.

(4) Подносилац захтјева испуњава услове да се кандидује за упис студијског програма III циклуса студија ако је стекао најмање 80% ECTS бодова у односу на број ECTS бодова којим су вредновани I и II циклус студија.

(5) Приједлог о утврђеном еквивалентном броју ECTS бодова, потписан од стране предсједника Комисије, доставља се научно-наставном/ умјетничко-наставном вијећу факултета/академије на разматрање и усвајање. Коначно рјешење, у виду одлуке, потписује декан факултета послије добијања позитивног мишљења од стране научно-наставног / умјетничко-наставног вијећа.

Члан 17.

(1) У случају да је број пријављених кандидата већи од броја утврђеног у конкурсу, избор кандидата који су стекли право за упис, врши се на конкурентној основи узимајући у обзир резултате остварене на основним и дипломским студијама, односно студијама првог и другог циклуса студија, односно интегрисаним академским студијама.

(2) Факултети, односно академије могу прописати и додатне критерије за рангирање кандидата (пријемни испит, испит за провјеру склоности и способности и сл.) што јасно мора бити назначено у тексту конкурса.

(3) Број бодова додијељен на основу резултата постигнутих на I и II циклусу студија се добија тако што се просјечна оцјена множи са одговарајућим укупним бројем ECTS бодова (за кандидате код којих је спроведен поступак еквиваленције, у прорачуну се користи додијељени еквивалент ECTS бодова), и тако добијени производ подијели са бројем семестара (укључујући и обнову) проведеним на I и II циклусу студија.

(3) Број бодова које кандидат може освојити на основу прописаног додатног критеријума, као и потребан минималан број бодова, дефинише организациона јединица.

(4) У овом случају укупни број бодова се утврђује сабирањем бодова дефинисаним у ставу 3. и 4. овог члана.

Члан 18.

(1) Редослијед кандидата за упис на студијски програм III циклуса студија утврђује се на основу укупног броја остварених бодова.

(2) Право уписа стиче кандидат који је испунио услове и на ранг листи се налази у оквиру броја утврђеног за упис кандидата.

(3) Ако кандидат који има право на упис не изврши упис у року предвиђеном конкурсом, умјесто њега се уписује наредни кандидат са ранг листе који испуњава све услове.

(4) Ранг листа кандидата објављује се на огласној табли факултета/академија и веб саиту Универзитета.

(5) Кандидати за упис на студијски програм трећег циклуса студија могу поднијети приговор на поступак рангирања. Приговор се подноси научно-наставном/ умјетничко-наставном вијећу факултета/академија у писаној форми. Научно-наставно / умјетничко-наставно вијеће рјешава жалбе кандидата у року од три дана, при чему је донешена одлука коначна.

Члан 19.

Са кандидатима који се уписују на докторске студије, Универзитет закључује уговор којим се регулишу међусобна прва и обавезе.

IV РЕАЛИЗАЦИЈА И ВРЕДНОВАЊЕ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Члан 20.

(1) Докторске студије трају 3 студијске године, односно 6 студијских семинара.

(2) Докторске студије се реализују кроз активну наставу.

(3) Активна настава из претходног става се састоји од предавања, консултација, семинарских радова и студијског истраживачког рада.

(4) Настава из наставних предмета (обавезних и изборних) изводи се групно или индивидуално.

(5) Групна настава из претходног става изводи се уколико на једном предмету има најмање 5 студенета или више студента.

(6) Одлуку о врсти наставе и изборним предметима који ће се организовати доноси вијеће факултета/академије на приједлог катедре/одсјека надлежног за студијски програм.

(7) Од укупног броја часова активне наставе на првој и другој години докторских студија, по правилу 25% часова чине часови предавања.

(8) На трећој години студија трећег циклуса активну наставу може чинити само студијски истраживачки рад који је у непосредној функцији израде докторске дисертације.

Члан 21.

Наставу на докторским студијама може да изводи наставник који задовољава услове утврђене Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија тј. наставници који испуњавају законом прописане услове, који су изабрани у звање у законом прописаном поступку и који имају најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у међународним часописима са SCI листе, ANCI листе, WOS листе и других листа.

Члан 22.

(1) Докторски студиј се вреднује са 180 ECTS бодова од чега највише до 45 ECTS бодова стиче путем предавања, семинара и вјежби на обавезним и изборним предметима и најмање 135 ECTS бодова на активностима везаним уз оригинално научно истраживање (научни рад) и другим активностима и то:

- 45 ECTS студент стиче када положи све испите из програма докторског студија,
- 75 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације објављен у часопису с фактором утицаја (impact factor) једнаким или већим од 0,500 и индексираном у базама података Science Citation Index (SCI) – Expanded i Current Contents (CC), или другим индексираним базама (SSC листа, АНС листа и WOS листа);
- 50 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације објављен у часопису с фактором утицаја мањим од 0,500 и индексираном у базама података Science Citation Index (SCI) – Expanded i Current Contents (CC), или другим индексираним базама (SSC листа, АНС листа, WOS листа и другим базама);
- 25 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације у часопису индексираном у другим секундарним публикацијама,
- 15 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације објављен у зборницима радова с међународних научних скупова заступљеним у SCI Proceedings i/или CC Proceedings,
- 12 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације презентованом на међународном научном скупу организованом од европске или свјетске научне асоцијације,
- 6 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације презентован на домаћем научном скупу,
- Укупан број ECTS бодова који студент оствари путем присуствовања научним или стручним скуповима и семинарима не може бити већи од 20.
- Највише 20 ECTS бодова укупно за присуствовање курсу цјеложивотног учења и усавршавања у земљи и/или иностранству;
- 5 ECTS бодова за одржани јавни разговор на катедри с прихватањем теме дисертације;
- 3 ECTS бодова за наступ на семинару у организацији факултета;
- 1 ECTS бод за присуствовање семинару у организацији факултета;
- 4 ECTS бодова за присуствовање научном скупу без презентованог рада;
- 2 ECTS бода за присуствовање стручном скупу без презентованог рада;
- 4 ECTS бодова за присуствовање стручном скупу са презентовањем рада;
- 12 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације презентован на међународном научном скупу организованом од европског или свјетског научног удружења;
- 6 ECTS бодова студент добија за научни рад из научног подручја дисертације презентован на домаћем научном скупу.

(2) На Академији ликовних умјетности Требиње ECTS бодови из области умјетничког доктората се стичу на сљедећи начин:

- 20 ECTS бодова - Самостална изложба (референтна галерија, домаћа или међународна);
- 10 ECTS бодова - Учешће на жирираној колективној изложби;

- 5 ECTS бодова - Учешће на јавним конкурсима;
- 20 ECTS бодова - Рад у јавном простору (реализација);
- 10 ECTS бодова - Награда (домаћа, међународна);
- 10 ECTS бодова - Чланци објављени у стручним часописима и јавним гласилима;
- Након положених свих испита (45 ECTS бодова) и остварених ECTS бодова из активности везаних за област доктората (75 ECTS бодова), одбраном теоријског рада и умјетничког пројекта (30 + 30 ECTS бодова), студент остварује неопходних 180 ECTS бодова, чиме је испунио све услове за стицање звања доктор умјетности (doctor of art).

(3) На Музичкој академији источно Сарајево ECTS бодови из области умјетничког доктората се стичу на следећи начин:

- 60 ECTS студент стиче за теоријски рад из подручја дисертације, са рецензијом, објављеног у референтном научном или стручном часопису;
- 15 ECTS студент стиче за објављени теоријски рад из подручја дисертације, са рецензијом, објављеног у научном или стручном часопису који није индексиран;
- 10 ECTS бодова студент добија за теоријски рад из научног подручја дисертације објављен у зборницима радова с међународних научних скупова;
- 7 ECTS бодова студент добија за теоријски рад из научног подручја дисертације презентованом на међународном научном скупу организованом од европске или свјетске научне асоцијације,
- 3 ECTS бодова студент добија за теоријски рад из научног подручја дисертације презентован на домаћем научном или стручном скупу;
- Укупан број ECTS бодова који студент оствари путем присуствовања научним или стручним скуповима и семинарима не може бити већи од 20.
- Солистички концерт у референтном концертном простору у трајању од најмање 60 минута, са заступљеношћу најмање три стилске епохе (обавезан на првој и другој години студија), вреднује се са 20 ECTS бодова;
- Половина концерта у трајању од најмање 40 минута са заступљеношћу најмање двије стилске епохе вреднује се са 10 ECTS бодова;
- Учешће на међународним такмичењима са пласманом у трећу етапу вреднује се са 10 ECTS бодова;
- Пласман на троетапном међународном такмичењу од првог до трећег мјеста вреднује се са 15 ECTS бодова;
- Објављен компакт диск од најмање 60 минута вреднује се са 15 ECTS бодова;
- Након положених свих испита (45 ECTS бодова) и остварених ECTS бодова из активности везаних за област доктората (75 ECTS бодова), одбраном теоријског рада и умјетничког пројекта (30 + 30 ECTS бодова), студент остварује неопходних 180 ECTS бодова, чиме је испунио све услове за стицање звања доктор умјетности (doctor of art).

Члан 23.

На докторске студије примењују се одредбе Закона, Статута и општих аката Универзитета којима се регулишу: правила студија, испити и оцењивање, обезбеђење и контрола квалитета, наставна и друга уџбеничка литература.

V ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 24.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области или више научних области.

Члан 25.

Студент докторских студија стиче право да коначно формулише тему докторске дисертације уколико је кумулативно испунио следеће услове:

1. је најмање студент другог семестра докторских студија;
2. је савладао неопходну технологију рада; и
3. је остварио најмање 45 ECTS бодова.

Пријава теме докторске дисертације

Члан 26.

(1) Тема докторске дисертације се може пријавити само из научне области акредитованог студијског програма.

(2) Сенат Универзитета одобрава садржај програма истраживања на којем кандидат треба да ради.

(3) Захтјев за одобравање садржаја програма Сенату Универзитета подноси вијеће факултета/академије на којем се докторско истраживање примарно одвија.

Члан 27.

(1) Кандидат подноси пријаву теме докторске дисертације вијећу у три примерка.

(2) Пријава садржи:

- радни наслов теме докторске дисертације;
- образложење теме (научна област из које је тема, предмет научног истраживања, циљ истраживања и очекиване резултате, методе истраживања и списак стручне литературе која ће се користити);
- биографију кандидата;
- списак објављених научних и стручних радова и копије тих радова, односно доказ да је рад прихваћен за објављивање;
- име наставника кога предлаже за ментора, са његовим референцама;
- изјаву да није предложена тему кандидат пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

Члан 28.

Уз пријаву, кандидат прилаже доказе да испуњава услове за пријаву теме и то: доказ о положеним испитима и стеченим ECTS бодовима на докторским студијама.

Члан 29.

(1) Вијеће образује Комисију за оцену подобности теме докторске дисертације и кандидата.

(2) Комисија из претходног става се састоји од најмање три наставника (у звању редовног професора, ванредног професора или доцента) из научног поља из које је тема докторске дисертације и са факултета/академија матичних за студијски програм, од којих најмање један наставник мора да буде са сродног факултета/академије или научне установе који нису у саставу Универзитета у Источном Сарајеву.

(3) Најмање један члан Комисије мора бити у звању редовног професора.

(4) Ментор не може бити предсједник Комисије за оцјену подобности теме.

Члан 30.

(1) Комисија за оцену подобности теме докторске дисертације и кандидата сачињава писмени извештај у року од 45 дана од дана образовања и исти упућује вијећу.

(2) Извјештај Комисије из претходног става треба да садржи.

- Кратку биографију кандидата
- Предмет и значај истраживања
- Циљ, задаци и хипотезе докторске дисертације
- Актуелност и подобност теме докторске дисертације
- Преглед стања у подручју истраживања (код нас и у свијету)
- Значај истраживања са становишта актуелности у одређеној научној области
- Веза са досадашњим истраживањима
- Подобност кандидата да одговори на постављени предмет, циљ, задатке и хипотезе
- Списак објављених радова из области докторске дисертације
- Методе истраживања и инструменти
- Очекиване резултате докторске дисертације
- Процјену потребног времена израде дисертације, мјесто истраживања
- Име ментора, звање, институција у којој је стекао највише звање, ужа научна област
- Списак радова ментора из којих се може видети да испуњава услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија
- Имена осталих чланова комисије, звања, институције у којој су стекли највиша звања и ужа научна област
- Списак радова чланова Комисије из којих се може видети да испуњава услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија
- Датум и потпис чланова комисије
- Изјава да није пријављивана теза под истим називом на другој високошколској институцији

(3) Извештај комисије се предаје у три примерка и у електронском облику.

Члан 31.

(1) На основу извештаја Комисије из члана 30. овог Правилника, Вијеће утврђује предлог одлуке којом се одобрава тема докторске дисертације и именује ментор.

(2) Ментор за израду докторске дисертације се бира из реда наставника (у звању редовног професора, ванредног професора или доцента) са акредитованог студијског програма.

(3) Ментор може бити и наставник са партнерског Универзитета, уз услов да задовољава критерије за именовање ментора на његовом матичном Универзитету.

(4) Подобност ментора утврђује се у складу са Стандардима за акредитацију студијских програма докторског студија.

(5) Ментор мора да има најмање три научна рада из уже научне области из које је пријављена тема докторске дисертације, а који су објављени или прихваћени за објављивање на SSC листи, АНС листи, WOS листи и другим базама.

(6) Изузетно, ментор се може именовати изван матичног факултета/академије, с тим да се кандидату именује коментор на факултету/академији.

(7) Коментор мора испуњавати услове за ментора докторске дисертације из става 2. и става 3. овог члана.

(8) Ментор може водити највише три доктораната истовремено.

(9) Ментор је дужан да помаже студенту при избору метода научно-истраживачког рада, литературе, припреми структуре рада, те да му пружи и другу стручну помоћ.

Члан 32.

(1) Захтјев за давање сагласности на приједлог теме докторске дисертације вијеће доставља Сенату Универзитета.

(2) Уз захтјев из предходног става обавено се достављају:

1. Одлука натавано-научног, односно умјетничко-наставног вијећа о прихватању теме докторске дисертације и

2. Извјештај комисије о научној заснованости теме

(3) Образац захтјева за давање сагласности на приједлог теме докторске дисертације је саставни дио овог Правилника (Образац 1.).

Члан 33.

(1) Одлуку о одобравању теме докторске дисертације доноси Сенат Универзитета.

(2) Одлука Сената се доставља кандидату.

Оцјена докторске дисертације

Члан 34.

Кандидат који је завршио израду докторске дисертације подноси пријаву за оцјену уколико је испунио све обавезе и има најмање један рад из области докторске дисертације објављен у међународном часопису са SCI листе, АНСИ листе, WOS листе или другим базама или је јавно презентовао бар један реферат на међународним научним конференцијама.

Члан 35.

(1) Кандидат подноси урађену докторску дисертацију у седам примерка и у електронском облику.

(2) Изглед докторске дисертације утврђен је у Упутству за израду докторске дисертације који је саставни дио овог Правилника.

Члан 36.

(1) По пријему урађене докторске дисертације на захтев кандидата, Вијеће факултета/академије именује Комисију за оцјену докторске дисертације.

(2) Комисија се састоји од најмање три или пет чланова.

(3) Члан Комисије може бити наставник Универзитета или лице изабрано у научно звање које има научне референце из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације.

(4) Комисија за оцјену урађене дисертације може бити у истом саставу као Комисија за оцјену подобности теме докторске дисертације и кандидата.

Члан 37.

(1) Комисија подноси Вијећу извештај о оцјени и прихватању урађене докторске дисертације за одбрану, у року од 45 дана, од дана именовања.

(2) Извјештај Комисије, поред основних података о кандидату, садржи и: приказ садржаја докторске дисертације, опис постигнутих резултата, упоредну анализу резултата кандидата са подацима из литературе, објављене и саопштене резултате који чине дио докторске дисертације, закључак са образложењем научног доприноса докторске дисертације, мишљење о прихватању докторске дисертације за одбрану, датум и потпис чланова Комисије.

(3) Члан Комисије има право да издвоји мишљење, што се назначава у Извјештају.

(4) Извјештај Комисије се доставља Вијећу факултета/академије уколико има сагласност већине чланова Комисије.

Члан 38.

(1) Одредбе из овог члана се примјењују у односу на захтјев факултета/академије за оцјену подобности теме и кандидата и захтјев за оцјену урађене докторске дисертације

(2) Универзитет у Источном Сарајеву ће на својој web страници омогућити да сви подаци и извјештаји о дисертацији, кандидату и ментору, који су садржани у обрасцима у прилогу, буду јавно доступни и да могу да се претражују по више критеријума.

(3) За уношење свих наведених података на web страницу биће овлашћена лица са факултета/академија и Универзитета, што ће се дефинисати посебним упутством.

(4) Ако факултет/академија у складу са упутством, не обезбиједи податке о дисертацији за web страницу Универзитета, захтјев факултета/академије за оцјену подобности теме и кандидата, односно захтјев за оцјену урађене докторске дисертације се неће стављати на дневни ред Вијећа.

(5) Сенат ће донијети одлуку о усвајању шифарника за идентификацију докторских дисертација.

(6) Факултети/академије су у обавези да у обрасце које подносе вијећу уз захтјев за давање сагласности уписују и шифру дисертације.

(7) Шифра дисертације уписује се и на web презентацији извјештаја комисије за оцјену теме, односно извјештаја комисије за оцјену урађене дисертације.

(3) Рок за увид јавности је 30 дана од дана објављивања.

(4) Уколико постоје примједбе на извјештај Комисије или на докторску дисертацију, Комисија даје мишљење на примједбе и доставља Вијећу.

Члан 39.

(1) По истеку рока из става 2. предходног члана овог Правилника, вијеће доноси одлуку о усвајању извјештаја Комисије о урађеној докторској дисертацији.

(2) Извјештај Комисије за оцјену урађене докторске тезе не може се усвојити уколико не постоје докази да је кандидат објавио најмање један рад из подручја докторске дисертације у међународном часопису са SCI листе, ANCI листе, WOS листе или другим базама или јавно презентовао најмање један реферат на међународним научним конференцијама.

(3) Уколико Вијеће оцјени да извјештај Комисије треба допунити или ако прихвати примједбе јавности, доноси закључак о одлагању доношења одлуке и оставља одређени рок. По истеку рока из закључка, Вијеће доноси одлуку.

(4) Уколико Вијеће не прихвати извјештај Комисије и докторску дисертацију, Вијеће доноси одлуку о одбијању докторске дисертације, у ком случају одбијену докторску дисертацију кандидат не може поново да пријави. Одлука о одбијању мора бити образложена.

(5) На одлуку о одбијању докторске дисертације, кандидат може изјавити приговор Сенату Универзитета.

Члан 40.

(1) Сагласност на извјештај о урађеној докторској тези даје Сенат Универзитета.

(2) Вијеће подноси Сенату захтјев за прибављање сагласности на урађену докторску дисертацију на типском обрасцу који је саставни дио овог Правилника (Образац бр. 2). Уз захтјев Вијеће обавезно прилаже сљедећу документацију:

- Одлуку о усвајању Извјештаја о урађеној докторској дисертацији;
- Извјештај Комисије;
- Примјерак докторске дисертације.

Члан 41.

(1) Захтјев за давање сагласности на приједлог теме докторске дисертације, као и захтјев за давање сагласности на извјештај о урађеној докторској дисертацији прије сједнице Сената разматра одговарајуће Струковно вијеће.

(2) Мишљење о захтјеву, са приједлогом одлуке, Струковно вијеће, доставља Сенату Универзитета.

(3) Ако Струковно вијеће предложи Сенату да се не да сагласност на извјештај, обавезно Сенату доставља и образложење са разлозима због којих предлаже да се не да сагласност.

(4) Струковно вијеће може одлучити да се на сједницу на којој се разматра захтјев за давање сагласности позове ментор.

Члан 42.

Ако Сенат не да сагласност за захтјев факултета/академије, обавезно је да образложи такву одлуку и да наведе разлоге због којих сагласност није дата.

Члан 43.

(1) Одлука Сената о захтјеву високошколске установе доставља се подносиоцу у року од 8 дана од дана одржавања сједнице Сената.

(2) Наставно–научно, односно умјетничко-наставно вијеће факултета/академије може изјавити приговор Сенату, ако Сенат није дао сагласност по захтјеву.

(3) У приговору се износе разлози због којих наставно-научно, односно умјетничко-наставно вијеће факултета/академије сматра да одлука Сената којом није дата сагласност није правилна.

(4) Приговор се подноси у року од 15 дана од дана достављања одлуке вијећа.

Члан 44.

(1) Сенат разматра приговор наставно- научног, односно умјетничко-наставног вијеће факултета/академије.

(2) У одлучивању по приговору, Сенат може своју одлуку потврдити или преиначити, о чему доставља одлуку подносиоцу.

Члан 45.

(1) Након што Сенат да сагласност на урађену докторску дисертацију вијеће факултета/академије доноси посебну одлуку којом се се заказује дан, час и мјесто одбране.

(2) Информација о одбрани докторске дисертације са подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се у средствима јавног информисања и на интернет страници Универзитета најкасније 15 дана пре датума одржавања одбране.

Одбрана докторске дисертације

Члан 46.

Кандидат брани докторску дисертацију најкасније у року од 6 година од дана одобравања тезе.

Члан 47.

(1) Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна, а кандидат је брани пред комисијом за одбрану докторске дисертације коју именује вијеће факултета/академије и која се састоји од најмање 3 или 5 чланова.

(2) Комисија за одбрану може бити иста као комисија за оцјену подобности тезе и кандидата, односно као комисија за оцјену урађене докторске дисертације.

Члан 48.

(1) Поступак одбране докторске дисертације одвија се сходно наредним ставовима овог члана.

(2) Предсједник комисије отвара поступак усмене одбране, укратко износи биографске податке о кандидату, податке о резултатима његових студија и његовим радовима, и резиме извјештаја о оцјени докторске дисертације.

(3) После ријечи предсједника Комисије, кандидат у оквиру времена које му одреди Комисија, а највише до 45 минута, излаже садржај своје дисертације, методе које је примјенио и износи закључке до којих је у њој дошао.

(4) После излагања кандидата, чланови комисије постављају питања и износе евентуалне примједбе на дисертацију, а могу тражити и објашњења у вези са

дисертацијом. Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови комисије и да пружи тражена објашњења.

(5) Када комисија утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, предсједник комисије саопштава да је одбрана закључена и комисија се повлачи ради гласања и доношења одлуке.

Члан 49.

(1) Комисија може донијети одлуку да је кандидат одбранио са одликом, одбранио или није одбранио докторску дисертацију.

(2) Одлука се доноси једногласно или већином гласова укупног броја чланова Комисије.

(3) О усменој одбрани докторске дисертације води се записник који потписују сви чланови комисије.

Члан 50.

(1) Ако кандидат не приступи одбрани дисертације, комисија доноси одлуку којом се констатује да је кандидат одустао од одбране докторске дисертације.

(2) На одлуку из претходног става кандидат има право приговора вијећу факултета/академије у року од седам дана од пријема одлуке. У приговору је обавезан да изнесе разлоге неприступања одбрани.

(3) Уколико вијеће факултета/академије утврди оправданост неприступања одбрани докторске дисертације, вијеће ће донијети одлуку којом се одрђује нови термин одбране.

Члан 51.

Кандидат који је одбранио докторску дисертацију стиче научни степен доктора наука из одговарајуће научне области, уз обавезно навођење и уже научне области.

VI ПРЕИСПИТИВАЊЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Члан 52.

Ако се након одбране докторске дисертације посумња да докторска дисертација није резултат самосталног рада, односно да је докторска дисертација урађена уз присуство преваре или обмане, укључујући плагијат или присвајање туђег ауторства, кршење ауторског права или других видова неетичке праксе у припреми докторске дисертације, покреће се поступљак преиспитивања докторске дисертације и евенталног поништења дипломе о стеченом докторату.

Члан 53.

(1) Поступак преиспитивања докторске дисертације покреће ректор Универзитета на приједлог Етичког комитета Универзитета.

(2) Поступак из претходног става ректор покреће захтјевом за преиспитивање који се доставља Сенату Универзитета.

(3) Сенат Универзитета образује комисију од најмање три наставника из области из које је дисертација брањена.

(4) Задатак комисије из претходног става је да провјери све релевантне околности случаја из члана 52. овог Правилника и сачини извјештај о резултатима преиспитивања докторске дисертације и исти достави Универзитету.

Члан 54.

(1) Након што комисија из става 2. члана 53. Правилника достави Универзитету извјештај о резултатима преиспитивања докторске дисертације, Универзитет заказује јавну расправу на коју се позива аутор дисертације, чланови комисије, наставници и сарадници одговарајуће катедре/одсјека, други наставници и сва заинтересована лица.

(2) Јавна расправа се води на основу писаних материјала и других доказа.

(3) Јавном расправом пресједва проректор за наставу и студентска питања.

(4) Након јавне расправе комисија из става 2. члана 53. Правилника сачињава извјештај са приједлогом одговарајуће одлуке.

(5) Извјештај из претходног става усваја наставно/научно вијеће факултета/академије и исти са приједлогом одговарајуће одлуке доставља Сенату Универзитета.

(6) Уколико се утврди да је докторска дисертација резултат несамосталног рада кандидата, односно да је докторска дисертација урађена уз присуство преваре или обмане, укључујући плагијат или присвајање туђег ауторства, кршење ауторског права или других видова неетичке праксе у припреми докторске дисертације Сенат Универзитета, на приједлог вијећа факултета/академије донеси одлуку о одузимању научног степена доктора наука и дипломе и одлуку о поништењу дипломе о стеченом докторату.

(7) Одлука о поништењу дипломе о стеченом докторату доставља се Министарству просвјете и културе Републике Српске.

VII ПРОМОЦИЈА ДОКТОРА НАУКА

Члан 55.

Промоција доктора наука је јавни свечани чин којим ректор Универзитета јавно проглашава кандидата који је одбранио докторску дисертацију за доктора наука у одговарајућој области.

Промоција доктора наука се на Универзитету обавља у склопу свечаности за прославу Дана Универзитета.

Члан 56.

Промоцију доктора наука, по правилу, обавља ректор, а у случају његове спречености, проректор кога ректор овласти.

Промоција почиње уводном речи ректора, односно проректора кога ректор овласти, укратко се износе биографски подаци о кандидату, његова стручна, научна и друштвена активност, имена чланова Комисије и датум одбране докторске дисертације. Након тога, ментор, односно члан Комисије саопштава назив и укратко садржину докторске дисертације и научне резултате до којих је кандидат дошао у току свог рада.

Члан 57.

Промоција доктора наука завршава се констатацијом ректора, односно проректора кога ректор овласти да су испуњени услови за проглашење кандидата за доктора наука одговарајуће области, и уручењем дипломе.

Члан 58.

У изузетно оправданим случајевима промоција доктора наука може се обавити и у одсуству кандидата.

Решење о одобравању промоције у одсуству, на писани захтев кандидата, доноси ректор Универзитета.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 59.

(1) Одредбе члана 22. овог Правилника се примјењују на студенте докторских студија уписане почев од школске 2019/2020. године.

(2) У периоду до почетка школске 2019/2020. године студенти докторског студија су обавезни да задовоље половину критерија из члана 22. овог Правилника.

Члан 60.

Став 5. члана 31. овог Правилника се примјењује почев од школске 2019/2020 године, а до тада ментор мора да испуњава услов да има најмање један научни рад из уже научне области из које је пријављена докторска дисертација, а који су објављени или прихваћени за објављивање на SCI, ANCI или WOS листи или другим базама.

Члан 61.

Факултети и академије Универзитета могу донијети своја интерна правила студирања на докторским студијама која морају бити у сагласности са Законом, Статутом Универзитета и овим Правилником, а ради регулисања специфичности на одређеним студијским програмима докторских студија.

Члан 62.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а примјењиваће се на докторске студије које се буду организовале и изводиле на Универзитету у Источном Сарајеву у оквиру акредитованих студијских програма трећег циклуса студија.

Овај Правилник ће се објавити на огласним таблама Универзитета, факултета и академија Универзитета и web страници Универзитета.

Дана: 16.05.2012. године
Број: 01-С-179-IX/12

ПРЕСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР
Проф. др Митар Новаковић

ЗАХТЈЕВ
ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ПРИЈЕДЛОГ
ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Шифра за идентификацију дисертације _____

Шифра УДК (бројчано) _____

Веб адреса на којој се налази извјештај Комисије о научној заснованости теме :
_____

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молим да у складу са чланом 64. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број: 73/10 и 104/11), чланом 97. став 1. Статута Универзитета и чланом 33. Правилника о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука Универзитета у Источном Сарајеву дате сагласности на приједлог теме докторске дисертације:

Назив дисертације : _____

Научна област УДК (текст): _____

Презиме и име кандидата: _____

Ментор (име и презиме, звање): _____

(навести потпуне референце за радове ментора из научне области из које је тема дисертације): _____

Кратко образложење теме (до 100 ријечи): _____

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата:

Назив завршеног факултета : _____

Одсјек, група, смијера: _____

Година дипломирања : _____

Назив специјализације: _____

Назив магистарске тезе, односно мастер рада : _____

Научно подручје : _____

Година одбране : _____

Факултет и мјесто : _____

Број публикованих радова (навести референце најважних радова кандидата из научне области из које је тема дисертације) : _____

Назив и сједиште организације у којој је кандидат запослен : _____

Радно мјесто: _____

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ утврђене чланом 25. Правилника о о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука Универзитета у Источном Сарајеву

У прилогу достављамо:

- Извјештај Комисије о оцјени научне заснованости теме

- Одлуку Наставно-научног Факултета /Наставно-умјетничког вијећа Академије о одобравању теме за израду докторске дисертације

(мјесто и датум) _____

ПРЕСЈЕДВАЈУЋИ ВИЈЕЋА
ДЕКАН

М.П. _____

ФАКУЛТЕТ/АКАДЕМИЈА _____

ЗАХТЈЕВ
ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЈЕШТАЈ
О УРАЂЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Шифра за идентификацију дисертације _____
Шифра УДК (бројчано) _____
Веб адреса на којој се налази извјештај Комисије о урађеној докторској дисертацији:
_____

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молим да у складу са чланом 64. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број: 73/10 и 104/11) и чланом 40. Правилника о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука Универзитета у Источном Сарајеву дате сагласности на приједлог теме докторске дисертације:

Назив дисертације : _____
Научна област УДК (текст): _____
Презиме и име кандидата: _____
Ментор и састав комисије за оцјену дисертације: _____
Главни допринос дисертације (текст до 100 ријечи) : _____

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: _____
Назив завршеног факултета : _____
Одсјек, група, смијера: _____
Година дипломирања : _____
Назив специјализације: _____
Назив магистарске тезе односно мастер рада: _____
Научно подручје : _____
Година одбране : _____
Факултет и мјесто : _____
Број публикованих радова (навести референце за најважније радове кандидата из научне области из које је дисертација) : _____
_____
Назив и сједиште организације у којој је кандидат запослен : _____
Радно мјесто: _____

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ утврђене чланом 34. Правилника о о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука Универзитета у Источном Сарајеву

У прилогу достављамо:

- Извјештај Комисије о оцјени урађене докторске дисертације
- Одлуку Наставно-научног Факултета /Наставно-умјетничког вијећа Академије о усвајању извјештаја о оцјени урађене докторске дисертације

(мјесто и датум) _____

ПРЕСЈЕДВАЈУЋИ ВИЈЕЋА
ДЕКАН

М.П.

ФАКУЛТЕТ/АКАДЕМИЈА _____

УПУТСТВО
за израду докторске дисертације

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

(корице)

(назив факултета/академије)

Име и презиме

НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

(мјесто, мјесец и година)

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ (прва страна)

(назив факултета/академије)

Име и презиме

НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

(мјесто, мјесец и година)

Библиографски подаци:

УДК

Научна област

Научно поље

Ужа научна област

Институција

Ментор рада

Број страница

Број слика

Број табела

Број прилога

Број литературних референци

Датум одбране

Комисија за одбрану:

1.

2.

3.

4.

5.

Инжењерство и технологија

Хемијско инжењерство

Технолошки факултет Зворник

Рада је одложен у библиотеци Технолошког факултета Зворник

(трећа страна)

НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈА

РЕЗИМЕ

Резиме написати у обиму до 250 -500 ријечи. У оквиру резимеа изнјети суштину рада а не само поднасловe и закључке. Резиме садржи основне претпоставке рада, информације о методама рада и основне закључке.

***Кључне ријечи:** Кључне ријечи се наводе азбучним редом*

(четврта страна)

НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
(преведен на енглески језик)

SUMMARY

Превод резимеа на енглески језик са претходне стране

Keywords: *Превод кључних ријечи на енглески језик са претходне стране*

(пета страна)

Захвалница – појединцима или институцијама за стручну или финансијску помоћ или слично. Захвалница почиње директно текстом без наслова „Захвалница“, и треба је написати у доњем дијелу стране.

(седма страна)

Садржај

Основне напомене за писање и штампање рада:

Формат докторског рада – А4 (тврдо укоричен).

На хрпту корица написати - Име и презиме: Докторска дисертација, 20__.

Маргине: лијево – 3 цм; десно – 2 цм; горе и доле – 2,5 цм.

Рад треба бити написан у трећем лицу једнине, у правилу ћирилицом, на српском језику.

Странице требају бити нумерисана од увода до краја рада.

Докторска дисертација у правилу треба да садржи :

1. УВОД
2. ТЕОРИЈСКИ (ОПШТИ) ДИО
3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ ДИО
4. РЕЗУЛТАТЕ ИСТРАЖИВАЊА И ДИСКУСИЈА
5. ЗАКЉУЧАК
6. ЛИТЕРАТУРА
7. ПРИЛОГ

На крају рада се пише **биографија** (15-20 редова са тежиштем на образовно-научни рад, написана у трећем лицу једнине).

У раду се морају користити искључиво мјерне јединице SI – система.

Бројеве навода Литературе треба назначити у тексту у угластој загради и то хронолошким редом појављивања у тексту, али тако да свака референца има свој јединствени број (уколико се иста референца у тексту наводи више пута, на сваком сљедећем мјесту понављаће се број њеног првог навођења).

ПРИМЈЕРИ ЦИТИРАЊА ИЗВОРА ПОДАТАКА

Часопис:

A.D. Stickland, R.G. de Kretser, P.J. Scales, S.P. Usher, P. Hillis, M.R. Tillotson: *Chem. Eng. Sci.* **61** (2006) 3818-3829

Књига:

E. Diamant: *The Chemistry of Building materials*, business Book Ltd., London 1970

I. Filipović, S. Lipanović: *Opća i anorganska kemija*, I dio, IX izd., Školska knjiga, Zagreb, 1995

P. Perego, E. Palazzi, C. Zonato, R. Manara, M. Del Borghi: *Proc. 8th World Clean Air Congress*, Vol. 4, Amsterdam, 1989, str. 201-207

Зборник радова:

D.S. Tawil: *Proceedings of the Conference Magnesium Technology*, London, 3-4 November, 1986, p. 66-74

Патент:

J. Ehrenfreund (Ciba-Geigy A.-G.), Eur.

Pat. Appl. 22, 748, 21 Jan 1981: C.A. **95** (1981) 70786